

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/21-07/34
URBROJ: 613-20-22-9
Pazin, 17. ožujka 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Vodovod Labin
d.o.o.
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O DRUŠTVU	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	7
	Projekti financirani u 2020.	15
III.	REVIZIJA ZA 2020.	17
	Ciljevi i područja revizije	17
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	17
	Metode i postupci revizije	18
	Nalaz za 2020.	19
	Provedba naloga i preporuka	26
IV.	ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE	27

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija društva Vodovod Labin d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca), Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o promjenama kapitala i Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Društva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve, projekti financirani u 2020. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji istinito i fer iskazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2020. i njegovu financijsku uspješnost za 2020. u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI).

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Društva za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Tijekom 2020. zahvaćeno je 2 222 364 m³ vode (od čega je za ispiranje mreže utrošeno 44 635 m³ vode), isporučeno je 1 565 640 m³, a gubici u vodovodnoj mreži bili su 612 089 m³ vode ili 28,1 %. Prema Strategiji upravljanja vodama Republike Hrvatske, prihvatljiva vrijednost gubitaka vode je od 15,0 % do 20,0 %, a Europska unija prihvatljivim smatra od 15,0 % do 18,0 %. Kako bi se izbjegli gubici vode u vodovodnoj mreži, Društvo ima instalirano daljinsko očitavanje kontrolnih vodomjera zbog bolje kontrole sustava, bržeg lociranja kvara i curenja u sustavu. U 2020. Društvo je pokrenulo Projekt izrade koncepcijskog rješenja vodoopskrbnog sustava s uspostavom GIS tehničko informacijskog sustava, matematičkog modela sadašnjeg i budućeg stanja i predstudijom izvodljivosti. Prema podacima Društva, gubici u vodoopskrbnoj mreži u 2019. bili su 24,5 %, a u 2018. bili su 24,6 %. Tijekom 2021. zahvaćeno je 2 468 960 m³ vode (od čega je za ispiranje mreže utrošeno 28 200 m³ vode), isporučeno je 1 757 077 m³ te su koncem 2021. gubici u vodovodnoj mreži 683 683 m³ vode ili 28,1 %. (točka 3. Nalaza)

Obveze Društva

Društvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji.

Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O DRUŠTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Društvo je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Rijeci 3. studenoga 1995., pod nazivom Vodovod Labin društvo s ograničenom odgovornošću za skupljanje, pročišćavanje i distribuciju vode. Od 1. siječnja 2012. Društvo uz djelatnost javne vodoopskrbe obavlja i djelatnost javne odvodnje. Sjedište Društva je u ulici Slobode 6, Labin. Temeljni kapital iznosi 10.419.400,00 kn. Osnivači su Grad Labin s 54,40 %, Općina Kršan sa 17,52 %, Općina Raša sa 16,50 %, Općina Sveta Nedelja s 8,68 % te Općina Pićan s 2,90 % poslovnog udjela.

Društvenim ugovorom iz svibnja 2018., određeni su tvrtka i sjedište, predmet poslovanja, temeljni kapital i uložci, poslovni udjeli i knjiga poslovnih udjela, tijela Društva, izmjene Društvenog ugovora, vrijeme trajanja i prestanak Društva te druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti. Prema upisu u sudski registar i odredbama Društvenog ugovora, Društvo obavlja djelatnost javne vodoopskrbe i odvodnje, izvođenje priključaka na komunalne vodne građevine, ispitivanje zdravstvene ispravnosti vode za piće za vlastite potrebe te proizvodnju energije za vlastite potrebe. Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su prihodi od vodnih usluga, naknade za razvoj, Hrvatskih voda, kredita te vlastita sredstva Društva. Vodoopskrbni sustav sastoji se od 500 km vodovodne mreže, 32 vodospreme, 23 prekidne komore, sedam pumpnih stanica i deset hidrostanica. Sustavom je pokriveno 99,0 % područja Grada Labina te općina Raša, Sveta Nedelja, Kršan i Pićan. Sustav javne odvodnje sastoji se od 95 km kanalizacijske mreže, osam crpnih stanica, jedne taložnice, šest uređaja za pročišćavanje (biološki, membranski, biodisk), tri podmorska ispusta, dva podzemna ispusta te tri ispusta u potoke i rijeke. Objekti se nadziru daljinski putem nadzorno-upravljačkog sustava.

Tijela Društva su Skupština, Nadzorni odbor i Uprava. Skupštinu čine osnivači Društva i ima pet članova. Nadzorni odbor imenuje Skupština i ima pet članova, od kojih četiri člana bira Skupština iz redova članova Društva, a jednog člana imenuje i opoziva Radničko vijeće. Uprava ima jednog člana (direktora), kojeg imenuju članovi Društva na Skupštini, a na temelju prethodno provedenog javnog natječaja. Do 31. kolovoza 2020. direktor Društva bio je Dino Škopac, a od 1. rujna 2020. i u vrijeme obavljanja revizije direktor je Alen Golja.

Prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Društva i sistematizaciji poslova iz 1996. i izmjenama spomenutog Pravilnika iz prosinca 2020. rad Društva je u 2020. bio organiziran podjelom na organizacijske cjeline (službe), i to: Financijsko-računovodstvena služba, Služba za pročišćavanje i kontrolu kvalitete vode, Tehnička služba, Opće kadrovska služba, Služba pripreme i razvoja te Služba nabave. U vrijeme obavljanja revizije, na temelju novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Društva i sistematizaciji poslova, ustrojeno je šest organizacijskih jedinica, i to: Kontroling, Ured Uprave, Ured za provedbu projekata Europske unije, Služba nabave, Sektor financija i računovodstva te Tehnički sektor. Koncem 2020. Društvo ima 76 zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja.

Postupci i metode koje čine sustav unutarnjih kontrola opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima, procedurama i uputama za rad. Tijekom 2020. Društvo je primjenjivalo sljedeće unutarnje akte: Pravilnik o unutarnjoj organizaciji Društva i sistematizaciji poslova, Odluku o postupku nabave roba, usluga, provedbu projektnih natječaja i radova za koje se ne provodi postupak javne nabave, Odluku o imenovanju osobe za nepravilnosti te Odluku o primjeni računovodstvenih politika. U Društvu je u primjeni Mapa poslovnih procesa iz prosinca 2018., kojom su utvrđeni ključni poslovni procesi te definirani postupci i zadaće pojedinih sudionika, ovlasti i odgovornosti.

U skladu s odredbama Društvenog ugovora, Nadzorni odbor podnio je Skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru poslovanja za 2020., kojim je utvrđeno da su godišnji financijski izvještaji sastavljeni u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama te da Društvo posluje u skladu sa zakonima, unutarnjim aktima i odlukama Skupštine.

Planiranje

Plan poslovanja za 2020. donesen je u prosincu 2019., a sastoji se od Financijskog plana i Plana ulaganja i gradnje komunalnih vodnih građevina.

Financijskim planom prihodi su planirani u iznosu od 26.761.817,00 kn, rashodi u iznosu od 26.725.618,00 kn te dobit u iznosu od 36.199,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode od prodaje usluga javne vodoopskrbe i odvodnje u iznosu od 23.033.817,00 kn i druge prihode od prodaje (izrada priključaka na sustavu javne vodoopskrbe i odvodnje, pražnjenje septičkih jama i drugo) u iznosu od 1.306.000,00 kn, financijske prihode u iznosu od 252.000,00 kn te druge poslovne prihode u iznosu od 2.170.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na troškove sirovine i materijala te ostale vanjske troškove u iznosu od 7.317.700,00 kn (od čega su vrijednosno najznačajniji troškovi električne energije u iznosu od 2.415.000,00 kn, materijala za održavanje u iznosu od 929.000,00 kn, usluga održavanja objekata i opreme u iznosu od 733.000,00 kn te poštanskih usluga u iznosu od 374.000,00 kn), troškove osoblja u iznosu od 10.444.225,00 kn, trošak amortizacije u iznosu od 6.920.000,00 kn te ostale troškove u iznosu od 2.043.693,00 kn (od čega su vrijednosno najznačajniji prijevoz zaposlenika s posla i na posao u iznosu od 850.000,00 kn te osiguranje imovine u iznosu od 328.000,00 kn).

Sastavni dio Financijskog plana za 2020. je Plan zaduživanja. Na temelju dobivene suglasnosti za zaduživanje od većinskog vlasnika, Društvo se u 2019. zadužilo u iznosu od 5.000.000,00 kn uz valutnu klauzulu kod poslovne banke. Namjena sredstava je ulaganje u realizaciju kapitalnih projekata.

Planom ulaganja i gradnje komunalnih vodnih građevina za 2020. planirano je uložiti 62.361.639,00 kn. Plan investicijskih ulaganja sastoji se od plana ulaganja u javnu vodoopskrbu u iznosu od 23.142.939,00 kn, javnu odvodnju u iznosu od 17.563.900,00 kn, dodatnih ulaganja u postojeći sustav u iznosu od 14.764.800,00 kn te ulaganja u opremu, objekte i mrežu u iznosu od 6.890.000,00 kn. Izvori financiranja su vlastita sredstva Društva, Hrvatskih voda, namjenska naknada, proračunska sredstva jedinica lokalne samouprave te sredstva kredita.

Prema Izvješću o ostvarenju Plana poslovanja za 2020. prihodi su ostvareni u iznosu od 22.442.279,00 kn, što je 4.319.538,00 kn ili 16,1 % manje od planiranih. Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na plan odnosi se na ostvarenje prihoda od pružanja usluga vodoopskrbe koji su 2.668.472,00 kn ili 15,0 % manji od plana te prihoda od pružanja usluga javne odvodnje koji su 1.319.073,00 kn ili 25,0 % manji od plana. Prema obrazloženju Društva, odstupanje ostvarenih prihoda u odnosu na planirane nastalo je zbog pandemije bolesti COVID-19 te zatvaranja ugostiteljskih objekata i hotelskog smještaja na temelju odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske i Stožera civilne zaštite Istarske županije, čija je posljedica smanjena potrošnja vode. Rashodi su ostvareni u iznosu od 26.211.213,00 kn, što je 514.405,00 kn ili 1,9 % manje od plana te je ostvaren gubitak u iznosu od 3.768.934,00 kn.

Prema izvršenju Plana ulaganja i gradnje komunalnih vodnih građevina za 2020. uložena su sredstva u vrijednosti od 6.448.115,00 kn, što je 55.913.524,00 kn ili 89,7 % manje od plana. Odnose se na ulaganja u javnu vodoopskrbu u vrijednosti od 3.692.113,00 kn (84,0 % manje od plana), javnu odvodnju u vrijednosti od 772.623,00 kn (95,6 % manje od plana) te ulaganja u opremu i objekte u iznosu od 1.983.379,00 kn (71,2 % manje od plana). Izvori financiranja za spomenuta ulaganja su: vlastita sredstva Društva u iznosu od 1.983.379,00 kn, naknada za razvoj u iznosu od 1.689.574,00 kn (od čega za vodoopskrbu 1.444.630,00 kn te za javnu odvodnju 242.944,00 kn), sredstva kredita u iznosu od 1.694.683,00 kn i drugi izvori (Hrvatske vode, proračun jedinica lokalne samouprave) u iznosu od 1.080.479,00 kn. Izmjene i dopune Plana ulaganja i gradnje komunalnih vodnih građevina nisu donesene, a značajna su odstupanja u realizaciji. Prema obrazloženju Društva, odstupanja ostvarenih ulaganja u odnosu na plan nastala su iz razloga što su investicije u vrijednosti od 49.271.911,00 kn bile planirane realizirati iz ostalih izvora financiranja, odnosno iz sredstava Hrvatskih voda i proračuna jedinica lokalne samouprave, a koja se tijekom godine nisu ostvarila. Plan gradnje i održavanja komunalnih vodnih građevina iz kojeg su vidljiva ulaganja u dugotrajnu imovinu trebao bi biti jedan od glavnih instrumenata upravljanja poslovnim funkcijama i trebao bi dati smjernice Upravi kakve odluke treba donositi u svrhu ispunjenja postavljenih ciljeva.

Društvo je u kolovozu 2020. donijelo Program rada 2020. – 2024., kojim su definirana tri osnovna smjera razvoja Društva koji se odnose na vraćanje povjerenja građana u instituciju Društva, optimizaciju unutarnjih resursa i potencijala te iznalaženje novih poslovnih aktivnosti i prilika na tržištu. Isto tako, definirane su vizija i misija te strateški ciljevi i operativni program rada kojim su obuhvaćene aktivnosti potrebne kako bi se ostvarili strateški ciljevi Društva.

Značajnije aktivnosti potrebne za ostvarivanje strateških ciljeva odnose se na uvođenje i jačanje odjela kontrolinga (analiza i praćenje svih segmenata poslovanja), formiranje, definiranje i uvođenje standarda poslovanja te operativnih procedura, redefiniranje kolektivnog ugovora, provođenje mjerenja korporativne kulture (zadovoljstvo zaposlenika s poslodavcem, zaposlenika sa šefovima odjela), analizu i reviziju voznog parka, uvođenje sustava kontinuiranog obrazovanja, ispitivanje zadovoljstva kupaca pruženim uslugama (putem anketa) te jačanje tima koji radi na projektu aglomeracije Labin-Raša-Rabac kako bi se ubrzao proces informiranja vlasnika i javnosti o provedenim aktivnostima.

Financijski izvještaji

Društvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu (Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20 i 47/20 – ispravak), Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Narodne novine 95/16 i 144/20) i Odluke o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (Narodne novine 86/15 i 105/20). Prema odredbama Zakona o računovodstvu, Društvo je razvrstano u srednje poduzetnike. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji i evidentirani u Registru godišnjih financijskih izvještaja.

a) Račun dobiti i gubitka

Prema podacima iz Računa dobiti i gubitka za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 22.442.279,00 kn, rashodi u iznosu od 26.211.213,00 kn te gubitak u iznosu od 3.768.934,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni prihodi	26.266.941,00	22.282.529,00	84,8
1.1.	Prihodi od prodaje	23.565.365,00	19.563.426,00	83,0
1.2.	Prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga	84.021,00	82.396,00	98,1
1.3.	Drugi poslovni prihodi	2.617.555,00	2.636.707,00	100,7
2.	Financijski prihodi	156.876,00	159.750,00	101,8
	Ukupni prihodi	26.423.817,00	22.442.279,00	84,9

Vrijednosno najznačajniji udjel u ostvarenim prihodima imaju prihodi od prodaje u iznosu od 19.563.426,00 kn ili 87,2 %, dok svi drugi prihodi (prihodi na temelju uporabe vlastitih proizvoda, robe i usluga, drugi poslovni prihodi i financijski prihodi) iznose 2.878.853,00 kn ili 12,8 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije su smanjeni prihodi od prodaje za 4.001.939,00 kn ili 17,0 %. Prema obrazloženju Društva, odstupanje ostvarenih prihoda od prodaje u odnosu na prethodnu godinu nastalo je zbog pandemije bolesti COVID-19 te zatvaranja ugostiteljskih i turističkih objekata na temelju odluka Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske i Stožera civilne zaštite Istarske županije, čija je posljedica smanjena potrošnje vode.

Prihodi od prodaje ostvareni su u iznosu od 19.563.426,00 kn, a odnose se na prihode od vodnih usluga u iznosu od 17.896.683,00 kn i od pružanja drugih usluga u iznosu od 1.666.743,00 kn.

Prihodi od vodnih usluga odnose se na prihode od prodaje vode u iznosu od 14.742.458,00 kn i usluga odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u iznosu od 3.154.225,00 kn. Ostvareni su na temelju Cjenika vodnih usluga iz ožujka 2019.

Društvo pruža uslugu javne vodoopskrbe na području Grada Labina i općina Raša, Sveta Nedelja, Kršan, Pićan, Gračišće i Cerovlje. Potrebna količina vode osigurava se iz pet izvorišta (Fonte Gaja-Kokoti, Sveti Anton, Plomin, Kožljak i Mutvica), a zahvaća se s tri izvora (Fonte Gaja-Kokoti, Kožljak i Plomin). U 2020. isporučeno je 1 565 644 m³ vode, što je 19,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prema Odluci o cijeni vodnih usluga za javnu vodoopskrbu iz lipnja 2017. te izmjenama iz ožujka 2019., cijena fiksnog i varijabilnog dijela vodoopskrbe utvrđena je za stambene prostore, poslovne prostore i socijalnu kategoriju stanovništva. Fiksni dio cijene za stambene i poslovne prostore iznosi 25,00 kn mjesečno, a za socijalnu kategoriju stanovništva 15,00 kn mjesečno. Nadalje, varijabilni dio cijene koji se obračunava po količini utrošene vode za stambene prostore iznosi 5,65 kn/m³, za poslovne prostore 10,98 kn/m³, dok za socijalnu kategoriju stanovništva iznosi 3,39 kn/m³ utrošene vode. Korisnicima vodnih usluga javne vodoopskrbe cijena vodne usluge javne vodoopskrbe obračunava se prema isporučenoj količini vode. Obračun se obavlja koncem mjeseca na temelju mjesečnog očitavanja vodomjera ili na temelju procjene potrošnje za korisnike za koje nije moguće izvršiti očitavanje i na temelju podataka o potrošnji dostavljenih od potrošača putem telefonske centrale ili mrežnih stranica Društva. Nakon obavljenog obračuna korisniku se dostavlja uplatnica za prethodno obračunsko razdoblje. Prema pisanom obrazloženju Društva, tijekom 2020. zbog pandemije bolesti COVID-19 obustavljen je pilot-projekt daljinskog očitavanja vodomjera zbog smanjenja troškova poslovanja. Sustav je bio instaliran na području naselja Most Pićan-Kukurini (280 vodomjera) u svrhu smanjenja troškova očitavanja, a sastojao se od digitalne kamere, uređaja za prijenos podataka te središnje jedinice koja računalno obrađuje očitane podatke.

Društvo pruža uslugu odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda na području Grada Labina te općina Raša, Sveta Nedelja, Kršan i Pićan. Na navedenom području nalazi se šest pročišćavača otpadnih voda (Labin, Potpićan, Plomin Luka, Pićan, Viškovići i Koromačno) kapaciteta od 250 do 7 500 ekvivalent stanovnika. Ukupna količina otpadnih voda u 2020. bila je 667 818 m³, što je 25,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prema Odluci o cijeni vodnih usluga iz srpnja 2013. te izmjenama iz prosinca 2013. i ožujka 2014., cijena fiksnog i varijabilnog dijela odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda utvrđena je za stambene prostore, poslovne prostore i socijalnu kategoriju stanovništva. Fiksni dio cijene skupljanja i pročišćavanja otpadnih voda za stambene prostore iznosi 4,00 kn mjesečno, poslovne prostore 6,00 kn mjesečno, dok je za socijalnu kategoriju stanovništva 2,70 kn mjesečno. Nadalje, varijabilni dio cijene skupljanja i pročišćavanja otpadnih voda koji se obračunava po količini utrošene vode za stambene prostore iznosi 3,90 kn/m³, za poslovne prostore 4,80 kn/m³, a za socijalnu kategoriju stanovništva 2,34 kn/m³ utrošene vode. Korisnicima vodnih usluga javne odvodnje cijena vodne usluge odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naplaćuje se prema obračunu koji se obavlja koncem mjeseca na osnovi isporučene količine vode očitane na vodomjeru ili mjerачu protoka ispuštene vode.

Uz cijenu vodnih usluga, koja je prihod isporučitelja vodnih usluga, zasebno se iskazuje porez na dodanu vrijednost (13,0 %), naknada za korištenje voda (2,85 kn/m³) i naknada za zaštitu voda (ovisno o stupnju pročišćavanja od 0,27 kn/m³ do 1,35 kn/m³) koje su prihod Hrvatskih voda, naknada za razvoj 1,00 kn/m³ koja je prihod isporučitelja vodnih usluga te naknada za razvoj za sufinanciranje izgradnje sustava javne odvodnje malih naselja i zaštite voda u Istarskoj županiji 1,00 kn/m³ koja je prihod društva za izgradnju vodozaštitnog sustava Istre.

Prihodi od pružanja drugih usluga ostvareni su u iznosu od 1.666.743,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na prihode od izrade priključaka na sustavu javne vodoopskrbe i odvodnje u iznosu od 625.442,00 kn, pražnjenja septičkih jama u iznosu od 619.458,00 kn, prihode od Hrvatskih voda za usluge obračuna i naplate naknade za korištenje i zaštitu voda u iznosu od 309.672,00 kn (5,0 % od ukupno naplaćenih prihoda) te prihode od društva za izgradnju vodozaštitnog sustava Istre za usluge obračuna i naplate naknade za razvoj za sufinansiranje izgradnje sustava javne odvodnje malih naselja i zaštite voda u Istarskoj županiji u iznosu od 48.123,00 kn (3,0 % od ukupno naplaćenih prihoda). Prihodi od izrade priključaka na sustavu javne vodoopskrbe i odvodnje te pražnjenja septičkih jama ostvareni su na temelju zahtjeva naručitelja i ispostavljenih računa Društva, prema cjeniku iz lipnja 2015. (za izradu priključka) i veljače 2017. (za pražnjenje septičkih jama).

Drugi poslovni prihodi ostvareni su u iznosu od 2.636.707,00 kn. Vrijednosno značajniji drugi poslovni prihodi odnose se na prijenos s računa odgođenih prihoda u prihode obračunskog razdoblja u iznosu od 1.967.554,00 kn, prihode od najamnine i zakupnine u iznosu od 320.785,00 kn te naplaćena potraživanja za koje je izvršeno vrijednosno usklađenje prethodnih godina u iznosu od 161.799,00 kn. S računa odgođenog priznavanja prihoda u prihode obračunskog razdoblja preneseni su prihodi u iznosu od 1.967.554,00 kn koji se odnose na visinu obračunane amortizacije na izgrađenom sustavu javne vodoopskrbe i odvodnje čija je izgradnja financirana bespovratnim sredstvima Hrvatskih voda, državnog proračuna te sredstvima namjenske naknade. Sredstva su prenesena u skladu s Hrvatskim standardom financijskog izvještavanja, HSFI 14.22., kojim je utvrđeno da se potpore priznaju kao prihod na sustavnoj i racionalnoj osnovi tijekom vijeka uporabe imovine. Prihodi od najamnine i zakupnine ostvareni su na temelju zaključenih ugovora s teleoperaterima za postavljanje baznih stanica mobilne telekomunikacijske mreže te s lokalnom radijskom postajom za prijam i odašiljanje radijskog signala. Društvo ispostavlja mjesečne račune za zakup.

Financijski prihodi ostvareni su u iznosu od 159.750,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od zatezних kamata u iznosu od 85.894,00 kn, dobiti investicijskog fonda u iznosu od 26.920,00 kn te kamata na oročena sredstva i sredstva po viđenju u iznosu od 25.144,00 kn. Društvo je od 2017. do 2020. uložilo slobodna novčana sredstva u iznosu od 8.500.000,00 kn u obveznički investicijski fond niskog rizika. Koncem 2020. imalo je oročena slobodna sredstva kod poslovnih banaka u iznosu od 7.156.956,00 kn.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Poslovni rashodi	26.254.768,00	26.147.059,00	99,6
1.1.	Materijalni troškovi	6.900.090,00	7.014.394,00	101,7
1.2.	Troškovi osoblja	9.700.619,00	10.107.385,00	104,2
1.3.	Amortizacija	6.932.686,00	6.954.237,00	100,3
1.4.	Drugi troškovi	2.014.590,00	1.730.045,00	85,9
1.5.	Vrijednosna usklađenja	419.421,00	192.543,00	45,9
1.6.	Drugi poslovni rashodi	287.362,00	148.455,00	51,7
2.	Financijski rashodi	5.256,00	64.154,00	1 220,6
	Ukupno	26.260.024,00	26.211.213,00	99,8

Vrijednosno značajniji udjel u ostvarenim rashodima imaju troškovi osoblja u iznosu od 10.107.385,00 kn ili 38,6 %, materijalni troškovi u iznosu od 7.014.394,00 kn ili 26,8 % i amortizacija u iznosu od 6.954.237,00 kn ili 26,5 %. Preostali rashodi (drugi troškovi, vrijednosna usklađenja, drugi poslovni rashodi i financijski rashodi) iznose 2.135.197,00 kn i čine 8,1 % ukupno ostvarenih rashoda.

Vrijednosno značajnije odstupanje u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na povećanje financijskih rashoda za 58.898,00 kn zbog negativnih tečajnih razlika po kreditu te smanjenje vrijednosnih usklađenja za 226.878,00 kn ili 54,1 %.

Materijalni troškovi ostvareni su u iznosu od 7.014.394,00 kn. Odnose se na troškove sirovina i materijala u iznosu od 4.293.097,00 kn i druge vanjske troškove (troškovi usluga) u iznosu od 2.721.297,00 kn.

Troškovi sirovina i materijala odnose se na utrošenu električnu energiju u iznosu od 2.274.153,00 kn, materijal za održavanje vodovodne mreže i objekata u iznosu od 666.021,00 kn, materijal za izradu priključaka u iznosu od 267.352,00 kn, gorivo u iznosu od 275.630,00 kn, sitni inventar u iznosu od 242.939,00 kn, kupnju vode iz izvora Rakonek u iznosu od 129.118,00 kn, uredski i drugi materijal u iznosu od 125.424,00 kn, materijal za baždarenje vodomjera u iznosu od 112.345,00 kn, materijal za laboratorij u iznosu od 90.573,00 kn, sirovine za dezinfekciju vode u iznosu od 62.086,00 kn, materijal za održavanje voznog parka u iznosu od 23.313,00 kn te materijal za čišćenje prostorija u iznosu od 24.143,00 kn.

Vrijednosno značajniji drugi vanjski troškovi odnose se na usluge održavanja opreme i uređaja u iznosu od 528.794,00 kn, građevinske usluge, usluge ispitivanja cijevi i slično u iznosu od 397.397,00 kn, poštanske usluge u iznosu od 338.372,00 kn, usluge praćenja potrošnje vode i kontrole vodomjera u iznosu od 247.449,00 kn, usluge održavanja vozila u iznosu od 211.307,00 kn, usluge pregleda vode u iznosu od 180.540,00 kn, zakupnine u iznosu od 167.868,00 kn te usluge održavanja informatičke opreme i programa u iznosu od 128.428,00 kn.

Troškovi osoblja ostvareni su u iznosu od 10.107.385,00 kn. Odnose se na netoplaće u iznosu od 6.284.754,00 kn, poreze i doprinose iz plaća u iznosu od 2.310.742,00 kn te doprinose na plaće u iznosu od 1.511.889,00 kn. Prava, obveze i odgovornosti u vezi s plaćama i drugim materijalnim pravima zaposlenika uređeni su Kolektivnim ugovorom iz prosinca 2017. i dodacima Kolektivnog ugovora iz svibnja, listopada i prosinca 2020. Koeficijenti složenosti poslova radnih mjesta utvrđeni su u Tarifnom prilogu koji je sastavni dio Kolektivnog ugovora. Prosječna brutoplaća u 2020. iznosila je 8.945,00 kn odnosno 6.535,00 kn neto. U 2020. isplaćena je stimulacija u brutoiznosu od 24.721,00 kn. Odluke o stimulaciji direktor je donosio svaki mjesec, a iznos stimulacije određen je svim zaposlenicima u jednakom iznosu. Odlukama nisu utvrđeni kriteriji za isplatu stimulacije. U 2021. stimulacija se isplaćuje u skladu s odredbama Pravilnika o postupku ocjenjivanja i platnim razredima zaposlenika iz ožujka 2021.

U okviru troškova osoblja evidentirani su troškovi dodatnih otpremnina u netoiznosu od 338.171,00 kn, doprinosi na otpremnine u iznosu od 113.710,00 kn te porez i prirez na otpremnine u iznosu od 116.670,00 kn. U skladu s Kolektivnim ugovorom zaposlenicima pri odlasku u mirovinu pripada dodatna otpremnina ovisno o godinama provedenim u Društvu.

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 6.954.237,00 kn. Odnose se na amortizaciju materijalne imovine u iznosu od 6.769.265,00 kn te amortizaciju nematerijalne imovine u iznosu od 184.972,00 kn. Obračun amortizacije obavljen je linearnom metodom, primjenom stopa amortizacije utvrđenih računovodstvenim politikama Društva (do visine porezno dopustivih stopa).

Drugi troškovi ostvareni su u iznosu od 1.730.045,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na naknade troškova zaposlenima u iznosu od 984.179,00 kn, usluge osiguranja u iznosu od 277.053,00 kn, usluge platnog prometa u iznosu od 152.677,00 kn, članarine i naknade prema posebnim propisima u iznosu od 70.993,00 kn, troškove oglašavanja u iznosu od 60.787,00 kn te reprezentaciju u iznosu od 28.364,00 kn. Vrijednosno značajnije naknade troškova zaposlenima odnose se na naknade troškova prijevoza na posao i s posla u iznosu od 653.271,00 kn i prigodne godišnje nagrade (za godišnji odmor, božićnica, dar u naravi, dar djeci) u iznosu od 249.500,00 kn. Isplaćene su na temelju odluka direktora i u visini neoporezivih primitaka.

Vrijednosna usklađenja ostvarena su u iznosu od 192.543,00 kn, a odnose se na vrijednosno usklađenje potraživanja u iznosu od 187.442,00 kn i zaliha u iznosu od 5.101,00 kn.

Drugi poslovni rashodi ostvareni su u iznosu od 148.455,00 kn, a odnose se na troškove prodanih proizvoda i usluga za vlastite potrebe u iznosu od 131.413,00 kn, neotpisanu vrijednost rashodovane imovine u iznosu od 5.615,00 kn i druge rashode u iznosu od 11.427,00 kn.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 64.154,00 kn, od čega se 64.044,00 kn odnosi na negativne tečajne razlike po dugoročnom kreditu, a 110,00 kn na zatezne kamate.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost sredstava i izvora sredstava iznosila je 230.146.646,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i kapitala.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i kapitala

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
I.	Aktiva	233.982.813,00	230.146.646,00	98,4
1.	Dugotrajna imovina	204.538.699,00	204.113.423,00	99,8
1.1.	Nematerijalna imovina	1.420.136,00	1.490.245,00	104,9
1.2.	Materijalna imovina	203.110.428,00	202.619.123,00	99,8
1.3.	Potraživanja	8.135,00	4.055,00	49,8
2.	Kratkotrajna imovina	29.365.745,00	25.956.387,00	88,4
2.1.	Zalihe	1.937.273,00	1.908.472,00	98,5
2.2.	Potraživanja	4.521.717,00	4.454.770,00	98,5
2.3.	Kratkotrajna financijska imovina	10.144.509,00	7.156.956,00	70,6
2.4.	Novac u banci i blagajni	12.762.246,00	12.436.189,00	97,4
3.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	78.369,00	76.836,00	98,0
II.	Pasiva	233.982.813,00	230.146.646,00	98,4
1.	Kapital i rezerve	112.079.698,00	108.310.764,00	96,6
2.	Dugoročne obveze	4.290.083,00	3.620.375,00	84,4
3.	Kratkoročne obveze	5.545.332,00	4.984.525,00	89,9
4.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	112.067.700,00	113.230.982,00	101,0

Vrijednost dugotrajne imovine iskazana je u iznosu od 204.113.423,00 kn i u odnosu na početak godine manja je za 425.276,00 kn ili 0,2 %. Odnosi se na građevinske objekte (vodoopskrbni objekti, objekti javne odvodnje, trafostanice, objekti za obavljanje komunalnih djelatnosti, plato za pranje vozila) u vrijednosti od 142.461.438,00 kn, materijalnu imovinu u pripremi u vrijednosti od 43.662.479,00 kn, postrojenja i opremu u vrijednosti od 8.373.371,00 kn, zemljište u vrijednosti od 5.119.934,00 kn, alate i transportna sredstva u vrijednosti od 2.960.971,00 kn, nematerijalnu imovinu u iznosu od 1.490.245,00 kn, predujmove u iznosu od 19.710,00 kn, potraživanja u iznosu od 4.055,00 kn te drugu materijalnu imovinu u vrijednosti od 21.220,00 kn. Tijekom 2020. nabavljena je dugotrajna imovina u vrijednosti od 6.448.115,00 kn, a vrijednosno značajnije nabave odnose se na izgradnju i rekonstrukciju objekata javne vodoopskrbe u iznosu od 3.692.113,00 kn, izradu konceptijskog rješenja vodoopskrbnog sustava Labin s uspostavom GIS tehničko informacijskog sustava u iznosu od 645.614,00 kn, izgradnju i rekonstrukciju objekata javne odvodnje u vrijednosti od 513.623,00 kn, nabavu kamiona s kiperom u iznosu od 331.500,00 kn te izradu Studije izvedivosti odvodnje otpadnih voda aglomeracije Labin-Raša-Rabac u iznosu od 259.000,00 kn.

Materijalna imovina u pripremi iskazana je u vrijednosti od 43.662.479,00 kn i u odnosu na početak godine manja je za 20.507.686,00 kn ili 32,0 %. Najvećim dijelom odnosi se na izgradnju cjevovoda naselja Sveti Anton-Mutvica u vrijednosti od 12.938.624,00 kn, vodoopskrbnog sustava Općine Pićan u vrijednosti od 8.163.122,00 kn, vodoopskrbnog sustava visoke zone Grada Labina u vrijednosti od 4.492.451,00 kn, vodovodnog ogranka naselja Kukurini-Marišće u vrijednosti od 3.316.592,00 kn, crpne stanice izvorišta pitke vode Sveti Anton u vrijednosti od 2.819.422,00 kn, vodospreme Labin u vrijednosti od 1.006.393,00 kn, odvodnje otpadnih voda naselja Kapelica-Presika u vrijednosti od 946.208,00 kn, Studiju izvedivosti odvodnje otpadnih voda aglomeracije Labin-Raša-Rabac u iznosu od 940.900,00 kn, koncepcijsko rješenje vodoopskrbnog sustava Labin u vrijednosti od 645.614,00 kn te zamjenu cijevi izvorišta Kožljak-vodospreme Kožljak-Čepić Polje u vrijednosti od 547.601,00 kn.

Vrijednost kratkotrajne imovine iskazana je u iznosu od 25.956.387,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine manja je za 3.409.358,00 kn ili 11,6 %. Odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu od 12.436.189,00 kn, depozite u iznosu od 7.156.956,00 kn, potraživanja u iznosu od 4.454.770,00 kn te zalihe sirovine i materijala u iznosu od 1.908.472,00 kn.

Novac u banci i blagajni u iznosu od 12.436.189,00 kn odnosi se na novac na žiroračunima u dvije poslovne banke u iznosu od 12.431.488,00 kn i u blagajni u iznosu od 4.701,00 kn.

Depoziti se odnose na plasman slobodnih novčanih sredstava putem financijskih institucija. Zaključena su četiri ugovora, uz rok oročenja od 12 mjeseci i godišnju kamatnu stopu od 0,10 % do 0,21 %.

Potraživanja su koncem 2020. iskazana u iznosu od 4.454.770,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine manja su za 66.947,00 kn ili 1,5 %. Odnose se na potraživanja od kupaca u iznosu od 4.184.838,00 kn, potraživanja od države (za više uplaćeni porez na dodanu vrijednost i od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanje preko 42 dana) u iznosu od 262.850,00 kn i druga potraživanja (za obračunane kamate i plaćene predujmove dobavljačima) u iznosu od 7.082,00 kn. Potraživanja od kupaca odnose se na potraživanja za vodne usluge u iznosu od 3.983.175,00 kn, druge usluge u iznosu od 152.186,00 kn te kamate u iznosu od 49.477,00 kn. Društvo je obračunalo ispravak vrijednosti u iznosu od 734.122,00 kn i u cijelosti se odnosi na potraživanja od kupaca. Dospjela potraživanja iznose 2.370.563,00 kn, od čega se na kašnjenja do jedne godine odnosi 1.405.904,00 kn, a preko jedne godine 964.659,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (prosinac 2021.) naplaćena su potraživanja u iznosu od 1.144.445,00 kn. Društvo na zakašnjenja plaćanja obračunava zatezne kamate. Tijekom 2020. Društvo je uputilo opomene pravnim i fizičkim osobama za naplatu potraživanja u iznosu od 2.500.000,00 kn te je pokrenulo 85 ovršnih prijedloga u iznosu od 321.863,00 kn, od čega je do vremena obavljanja revizije (prosinac 2021.) naplaćeno 183.460,00 kn.

Stanje zaliha u iznosu od 1.908.472,00 kn odnosi se na zalihe vodovodnog i drugog materijala u vrijednosti od 1.756.325,00 kn te sitnog inventara, goriva i maziva, autoguma i ambalaže u vrijednosti od 152.147,00 kn. Sirovine i materijal zaprimaju se u skladište primkom i evidentiraju po troškovima nabave. Obračun troškova zaliha obavlja se primjenom metode prosječnih ponderiranih cijena. Društvo ima ustrojenu analitičku evidenciju sirovina i materijala.

Kapital i rezerve iskazani su u iznosu od 108.310.764,00 kn. Odnose se na revalorizacijske rezerve u iznosu od 100.180.979,00 kn, temeljni kapital u iznosu od 10.419.400,00 kn, zadržanu dobit u iznosu od 1.479.319,00 kn i gubitak poslovne godine u iznosu od 3.768.934,00 kn.

Odlukom Skupštine iz lipnja 2021., gubitak u iznosu od 1.479.319,00 kn pokriven je iz zadržane dobiti, a gubitak u iznosu od 2.289.615,00 kn iz revalorizacijskih rezervi.

Obveze su iskazane u iznosu od 8.604.900,00 kn i manje su za 1.230.515,00 kn ili 12,5 % u odnosu na početak godine. Odnose se na kratkoročne obveze u iznosu od 4.984.525,00 kn i dugoročne obveze u iznosu od 3.620.375,00 kn.

Kratkoročne obveze odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu od 1.813.061,00 kn, obveze po kreditu poslovne banke (preknjiženo s dugoročnih obveza) u iznosu od 724.075,00 kn, prema zaposlenima u iznosu od 559.472,00 kn, za poreze, doprinose i slična davanja u iznosu od 336.814,00 kn, obveze za primljene predujmove u iznosu od 176.162,00 kn i druge kratkoročne obveze u iznosu od 1.374.941,00 kn. Druge kratkoročne obveze odnose se na obveze prema Hrvatskim vodama za nenaplaćene naknade u iznosu od 864.441,00 kn, prema društvu za izgradnju vodozaštitnog sustava Istre za nenaplaćene naknade u iznosu od 402.762,00 kn, naknadu štete pri izvođenju radova u iznosu od 67.249,00 kn te obveze prema Gradu Labinu i državnom proračunu za prodane stanove sa stanarskim pravom u iznosu od 40.489,00 kn. Od ukupnih kratkoročnih obveza na 31. prosinca 2020. dospjelo je 149.184,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2021.) od ukupnih obveza prema dobavljačima podmireno je 1.677.561,00 kn.

Dugoročne obveze u iznosu od 3.620.375,00 kn u cijelosti se odnose na kredit poslovne banke za realizaciju kapitalnih projekata vodoopskrbe. Društvo se u studenome 2019. zadužilo kod poslovne banke u iznosu od 676.590,00 EUR, uz fiksnu kamatnu stopu od 1,5 % godišnje s rokom otplate od 84 mjeseca. Sve obveze po kreditu koje su dospjele u 2020. su podmirene.

Odgodeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja iskazani su u iznosu od 113.230.982,00 kn i u odnosu na početak godine veći su za 1.163.282,00 kn ili 1,0 %. Odnose se na namjenska sredstva za izgradnju sustava javne vodoopskrbe i odvodnje u iznosu od 105.071.024,00 kn, sredstva namjenske naknade za razvoj javne odvodnje (naplaćene, a neutrošene) u iznosu od 7.907.845,00 kn, sredstva namjenske naknade za razvoj javne odvodnje (fakturirane, a nenaplaćene) u iznosu od 250.784,00 kn te državne potpore za zapošljavanje u iznosu od 1.329,00 kn. Namjenska naknada za razvoj javne odvodnje u iznosu od 1,00 kn/m³ utrošene vode za izgradnju sustava javne odvodnje na području Grada Labina te općina Raša, Sveta Nedelja, Pićan i Kršan naplaćuje se na temelju odluka predstavničkih tijela spomenutih jedinica lokalne samouprave iz 2013. i 2014., a obveznici plaćanja su svi korisnici vodnih usluga.

c) Revizija godišnjih financijskih izvještaja

Neovisni revizor obavio je reviziju godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2020. i sastavio Izvješće u svibnju 2021. Revizija godišnjih financijskih izvještaja obavljena je na temelju Izvještaja o financijskom položaju (Balance) na dan 31. prosinca 2020., Računa dobiti i gubitka za 2020., Izvještaja o novčanom tijeku i Izvještaja o promjenama kapitala za 2020. te sažetka značajnih računovodstvenih politika. Prema mišljenju neovisnog revizora, godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva koncem 2020. i financijsku uspješnost za 2020., u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja.

Društvo je sastavilo Prikaz troškova iz članaka 4. i 6. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (Narodne novine 112/10) za 2020. i Prijavu podataka o ekonomičnosti u djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje za 2020.

Neovisna revizija je, u skladu s odredbama članaka 36. i 107. Zakona o vodnim uslugama, obavila reviziju financijskih informacija sadržanih u Prijavi podataka o ekonomičnosti u djelatnosti javne vodoopskrbe i javne odvodnje za 2020. i Prikazu troškova iz članaka 4. i 6. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva i dala pozitivno mišljenje.

Projekti financirani u 2020.

Hrvatski sabor je u srpnju 2018. donio Strategiju upravljanja vodama od 2008. do 2038., na temelju koje se provode reforme vodnog sektora kako bi se dostigli europski standardi u upravljanju vodama. Spomenuta Strategija usklađena je s vodnom politikom na razini Europske unije, primjenom Okvirne direktive o vodama (Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike), kojom je uspostavljen pravni okvir za zaštitu i obnovu čiste vode te njezinu dugoročnu i održivu uporabu. Cilj spomenute Direktive je osigurati pristup kvalitetnoj vodi u dovoljnoj količini za sve građane i osigurati zdrav ekosustav i nisku razinu kemijskog onečišćenja svih vodnih cjelina u Europi najkasnije do 2027.

U skladu sa Strategijom upravljanja vodama od 2008. do 2038., Društvo je koncem 2014. započelo s pripremom projektne dokumentacije potrebne za prijavu Projekta poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Labin-Raša-Rabac na natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava iz strukturnih fondova Europske unije. Realizacijom projekta planirano je ostvariti ciljeve koji su definirani Operativnim programom Konkurentnost i kohezija za financijsko razdoblje Europske unije 2014. – 2020. Glavni cilj je osigurati odgovarajuću uslugu odvodnje i vodoopskrbe (proširenjem i rekonstrukcijom postojeće mreže te nabavom potrebne opreme za održavanje uz prihvatljivu cijenu vodnih usluga) te poboljšanje i zaštitu kakvoće vodnih cjelina za koje se očekuje da će se ostvariti proširenjem i rekonstrukcijom sustava odvodnje.

Za potrebe Projekta poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture izrađena je Studija izvedivosti, kojom je izvršena analiza svih mjera poboljšanja sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracija Labin-Raša-Rabac. Do konca 2020. izrađeno je 12 verzija Studije te je definirano šest mjera poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture, i to: razdjeljivanje postojećeg mješovitog sustava odvodnje u Labinu s okolnim naseljima i rekonstrukcija postojećeg sustava odvodnje u naseljima Rabac, Plomin i Plomin Luka; izgradnja novog dijela sustava odvodnje; izgradnja i dogradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda; rekonstrukcija sustava vodoopskrbe, izgradnja uređaja za pročišćavanje pitke vode te nabava opreme. Koncem srpnja 2021. Savjetodavna služba za pomoć i podršku projektima u europskim regijama (JASPERS) zatražila je dodatna obrazloženja Studije te su izvršene izmjene u dijelu razdvajanja sustava oborinske i fekalne kanalizacije na području Grada Labina. Izmjenom Studije povećane su duljine novoplanirane kanalizacijske mreže, kao i dijelovi vodovodne mreže predviđene za rekonstrukciju. Također, Studijom je definirana i izgradnja novog spojnog cjevovoda crpne stanice Fonte Gaja-vodospreme Brdo gdje se planira izgradnja uređaja za pročišćavanje vode te cjevovoda vodospreme Brdo-vodospreme Raša za povrat pročišćene vode u rijeku Rašu. Nakon što je projektant izradio cjelovitu Studiju izvedivosti, Društvo je zatražilo recenziju Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koji je dao pozitivno mišljenje uz preporuku izrade detaljne studije zbrinjavanja mulja (obrade i konačnog odlaganja ili korištenja) s uređaja za pročišćavanje otpadnih voda termoelektre

Vlaška u cilju iznalaženja optimalnog rješenja koje će dugoročno utjecati na smanjenje troškova i prihvatljivu cijenu vodne usluge. Do konca prosinca 2021. za izradu Studije izvedivosti i recenziju navedene Studije obračunane su izvršene usluge u iznosu od 925.000,00 kn, od čega je sredstvima Hrvatskih voda, na temelju zaključenih ugovora, sufinancirano 605.325,00 kn.

Procijenjeni troškovi Projekta poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Labin-Raša-Rabac prema Studiji izvedivosti iznose 776.035.464,00 kn. Ukupno prihvatljivi troškovi iznose 620.828.371,00 kn, od čega je sredstvima Europske unije planirano financirati najviše do 436.093.499,00 kn, a sredstvima za sufinanciranje prihvatljivih troškova projekta 184.734.872,00 kn. Sredstva korisnika i partnera kojima se planira sufinancirati navedeni projekt raspodijeljena su na način da državni proračun sudjeluje u iznosu od 67.736.120,00 kn, Hrvatske vode u iznosu od 67.736.120,00 kn, a Društvo u iznosu od 49.262.632,00 kn.

Za realizaciju projekta, Planom nabave za 2020., planiran je jedan postupak javne nabave koji se odnosi na izradu projektne dokumentacije te dokumentacije o nabavi za prijavu projekta Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture na području aglomeracije Labin-Raša-Rabac u iznosu od 12.500.000,00 kn. Nakon provedenog postupka javne nabave, u studenome 2020. s odabranom zajednicom ponuditelja zaključen je ugovor o izradi projektne dokumentacije te dokumentacije o nabavi u iznosu od 11.377.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost i rokom dovršetka od dvije godine (studen 2022.). Projektant je dužan obaviti istražne radove, izraditi i dostaviti geodetske elaborate, Idejne i Glavne projekte s pribavljenim lokacijskim i građevinskim dozvolama, parcelacijske elaborate i elaborate prava služnosti, elaborat tehnoekonomske analize, elaborat nadzorno-upravljačkog sustava, plan izvođenja radova, dokumentaciju o nabavi te aplikacijski paket za prijavu projekta. Rješavanje imovinskopravnih odnosa je u nadležnosti Društva i jedinica lokalne samouprave na čijem se području građevine nalaze. Do konca 2020. nije bilo isplata po navedenom ugovoru. Raspisivanje javne nabave za izvođenje radova planirano je koncem 2022., a radove je prema sadašnjem planu predviđeno izvoditi tri godine.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 18. listopada 2021. do 17. ožujka 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem subjekta.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o računovodstvu
2. Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja
3. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99 – vjerodostojno tumačenje, 52/00 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11 – pročišćeni tekst, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19)
2. Zakon o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18)
3. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
4. Zakon o vodama (Narodne novine 66/19)
5. Zakon o vodnim uslugama
6. Zakon o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17 i 66/19)
7. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16)
8. Zakon o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15)
9. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17)
10. Uredba o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva
11. Uredba o visini naknade za korištenje voda (Narodne novine 82/10, 83/12, 10/14 i 32/20)
12. Uredba o visini naknade za zaštitu voda (Narodne novine 82/10, 83/12, 151/13 i 116/18)

13. Uredba o mjerilima ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga (Narodne novine 112/10)
14. Strategija upravljanja vodama (Narodne novine 91/08)
15. Odluka o donošenju Višegodišnjeg programa gradnje komunalnih vodnih građevina od 2014. do 2023. (Narodne novine 117/15)
16. Odluka o postupku nabave roba, usluga, provedbu projektnih natječaja i radova za koje se ne provodi postupak javne nabave (studenj 2019.)
17. Odluka o cijeni vodnih usluga za javnu vodoopskrbu (lipanj 2017. i ožujak 2019.)
18. Odluka o cijeni vodnih usluga javne odvodnje (srpanj i prosinac 2013. te ožujak 2014.)
19. Odluka o primjeni računovodstvenih politika (prosinao 2014.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Društva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Društva. Provjerena je dokumentacija u vezi s obračunom plaća i naknadama za zaposlene, izlaznim računima, ulaznim računima te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze, kapital i rezerve, projekti financirani u 2020. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđeni su propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, računovodstveno poslovanje, gubitke vode te javnu nabavu.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Utvrđene nepravilnosti odnose se na samoprocjenu sustava unutarnjih kontrola te vrijednosna ograničenja raspolaganja imovinom.

– Samoprocjena sustava unutarnjih kontrola

Društvo je obvezno provoditi samoprocjenu rada i kontrola, između ostalog, popunjavanjem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti. Prema odredbama članka 7. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila, na temelju pitanja iz Upitnika provodi se samoprocjena rada sustava kojoj je cilj potvrda da se sredstva koriste zakonito, namjenski i svrhovito te da sustav financijskog upravljanja i kontrola funkcionira učinkovito i djelotvorno.

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti za 2020. zakonski predstavnik potvrđuje zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru financijskim planom utvrđenih sredstava. U Izjavi nisu navedene slabosti i nepravilnosti koje mogu utjecati na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava. Također, prema Upitniku o fiskalnoj odgovornosti za 2020. nisu utvrđene slabosti i propusti u područjima u kojima su revizijom utvrđeni propusti (računovodstveno poslovanje te javna nabava), što ukazuje na to da je više pozornosti potrebno posvetiti samoprocjeni sustava unutarnjih kontrola, kako bi funkcionirao učinkovito i djelotvorno.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti samoprocjeni rada sustava financijskog upravljanja i kontrola.

– Raspolaganje imovinom Društva

Društvo je od rujna 2017. do veljače 2020. na temelju odluke direktora uložilo slobodna novčana sredstva u iznosu od 8.500.000,00 kn u otvoreni investicijski fond. Sredstva su otkupljena u ožujku 2020. te je ostvarena dobit u iznosu od 66.380,00 kn.

Društvo nije, Društvenim ugovorom ni drugim unutarnjim aktima, propisalo vrijednosna ograničenja do kojeg iznosa raspolaganja imovinom odlučuje direktor Društva te iznad kojeg iznosa treba pribaviti suglasnost Nadzornog odbora. Društvo je obvezno pri raspolaganju imovinom pridržavati se načela odgovornosti, odnosno propisati ovlasti i dužnosti pojedinih nositelja funkcija upravljanja i raspolaganja imovinom te vršiti nadzor nad upravljanjem imovinom.

Državni ured za reviziju preporučuje utvrditi vrijednosno ograničenje raspolaganja imovinom iznad kojega je obvezno pribaviti suglasnost Nadzornog odbora.

- 1.2. *Društvo je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju te u Očitovanju navodi da je Upitnik o fiskalnoj odgovornosti za 2020. ispunjen u skladu s Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila te da je ispunjavanjem Upitnika izvršena samoprocjena rada sustava financijskog upravljanja i kontrola. Nadalje, obrazlaže da se, osim ispunjavanjem Upitnika, samoprocjena rada sustava financijskog upravljanja i kontrola obavlja dodatnim aktivnostima tijekom godine, redovitim praćenjem poslovanja, uvođenjem kontrola nad trošenjem resursa, nadzorom vozila te uvođenjem evidencija o radu zaposlenika u cilju poboljšanja učinka rada svakog zaposlenika. Isto tako, Društvo navodi da je novom sistematizacijom radnih mjesta uvedena služba kontrolinga kako bi se anomalije u poslovanju otklonile u što kraćem razdoblju.*

Društvo je prihvatilo preporuku o utvrđivanju vrijednosnog ograničenja raspolaganja imovinom iznad kojega je obvezno pribaviti suglasnost Nadzornog odbora te navodi da će preporuku predložiti Skupštini Društva.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Društvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o računovodstvu, Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja te Odluke o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja. Nepravilnosti se odnose na izvanbilančne zapise.

Društvo vodi pomoćnu evidenciju danih i primljenih instrumenata osiguranja plaćanja, u kojoj su evidentirani dani instrumenti osiguranja (zadužnice) za osiguranje povrata kredita u iznosu od 676.950,00 EUR, sufinanciranje potpora za zapošljavanje u iznosu od 200.000,00 kn i otvaranje poslovne kartice direktora u iznosu od 6.250,00 kn. Također, evidentirani su primljeni instrumenti osiguranja plaćanja (zadužnice i garancije) za uredno ispunjenje ugovora u iznosu od 2.251.021,00 kn.

Na računima izvanbilančnih zapisa u glavnoj knjizi nisu evidentirani i financijskim izvještajima iskazani dani i primljeni instrumenti osiguranja. Evidentiranje instrumenata osiguranja na računima izvanbilančnih zapisa osigurava praćenje poslovnih promjena koje nemaju izravan utjecaj na bilančnu poziciju, a u budućnosti mogu poprimiti obilježje koje može utjecati na poziciju bilance. Prema odredbama članka 12. Zakona o računovodstvu, glavnu knjigu čine dva odvojena dijela, i to: bilančni zapisi i izvanbilančni zapisi. Odredbama članka 1., stavka 2. Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja propisano je sastavljanje godišnjeg financijskog izvještaja poduzetnika prema strukturi i sadržaju određenim u prilogu navedenog Pravilnika, a prema Prilogu I. struktura i sadržaj bilance, između ostalog, sadrži podatke o izvanbilančnim evidencijama.

Državni ured za reviziju preporučuje na računima izvanbilančnih zapisa u glavnoj knjizi evidentirati i financijskim izvještajima iskazati primljene i dane instrumente osiguranja plaćanja radi praćenja poslovnih događaja koji mogu prouzročiti promjene na temeljnim računovodstvenim kategorijama.

2.2. Društvo je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju i u Očitovanju navodi da su primljeni i dani instrumenti osiguranja plaćanja evidentirani u pomoćnim knjigama na temelju kojih Društvo prati potraživanja i obveze koje bi se mogle tijekom vremena aktivirati. Nadalje, obrazlaže da je evidentiranje izvanbilančnih zapisa u nadležnosti odluka uprave trgovačkog društva te da nije obvezno propisano odredbama Zakona o računovodstvu i Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja.

3. Gubici vode

3.1. Gubitak vode je razlika između zahvaćene i isporučene količine vode, odnosno voda koja ne stigne do krajnjeg korisnika vodnih usluga. Prema podacima iz Prijave podataka o ekonomičnosti u djelatnostima javne vodoopskrbe, tijekom 2020. zahvaćeno je 2 222 364 m³ vode (od čega je za ispiranje mreže utrošeno 44 635 m³ vode), isporučeno je 1 565 640 m³, a gubici u vodovodnoj mreži bili su 612 089 m³ vode ili 28,1 %. Tijekom 2021. zahvaćeno je 2 468 960 m³ vode (od čega je za ispiranje mreže utrošeno 28 200 m³ vode), isporučeno je 1 757 077 m³ te su koncem 2021. gubici u vodovodnoj mreži 683 683 m³ vode ili 28,1 %. Prema podacima Društva, gubici u vodoopskrbnoj mreži u 2019. bili su 24,5 %, a u 2018. bili su 24,6 %.

U cilju lociranja slabosti sustava te pronalaska rješenja za njihovo uklanjanje, a kako bi se izbjegli gubici vode u vodovodnoj mreži, Društvo je u 2020. pokrenulo Projekt izrade konceptijskog rješenja vodoopskrbnog sustava s uspostavom GIS tehničko informacijskog sustava, matematičkog modela sadašnjeg i budućeg stanja te predstudijom izvodljivosti. U suradnji s Hrvatskim vodama proveden je postupak javne nabave, odabran je izvoditelj s kojim je zaključen okvirni sporazum na razdoblje od dvije godine za izradu konceptijskog rješenja vodoopskrbnog sustava s uspostavom GIS tehničko informacijskog sustava, matematičkog modela sadašnjeg i budućeg stanja te predstudijom izvodljivosti. Izvršenje ugovora započelo je u rujnu 2020., a očekivani završetak je u studenome 2022. Po završetku izrade konceptijskog rješenja, Društvo planira izvršiti rekonstrukciju cjevovoda, što bi trebalo rezultirati smanjenjem gubitka vode u vodoopskrbnom sustavu. U vrijeme obavljanja revizije Društvo ima implementirano daljinsko očitavanje kontrolnih vodomjera kojim nadzire gubitke u vodovodnoj mreži, odnosno na kojim dionicama dolazi do propuštanja vode iz cijevi. Prema Strategiji upravljanja vodama Republike Hrvatske, potrebno je smanjiti gubitke vode iz javnih vodoopskrbnih sustava na prihvatljive vrijednosti od 15,0 % do 20,0 %, a Europska unija prihvatljivim smatra od 15,0 % do 18,0 %.

Državni ured za reviziju preporučuje i nadalje poduzimati aktivne mjere za smanjenje gubitaka vode.

3.2. Društvo je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju te obrazlaže da će i nadalje poduzimati aktivnosti za smanjenje gubitka vode. U Očitovanju navodi da se aktivno provode mjere u cilju smanjenja gubitaka na vodovodnoj mreži te da gubitak vode ovisi o količini isporučene vode koja je u 2020. zbog pandemije bolesti COVID-19 niža u odnosu na razdoblje prije pojave pandemije.

Isto tako, obrazlaže da je tijekom 2021. promijenjen sustav očitavanja vodomjera kako bi se ostvarila bolja kontrola očitavanja te da se vodoopskrbni sustav prati 24 sata dnevno zbog čega je izmijenjena sistematizacija radnih mjesta te su uložena dodatna sredstva u zgradu Fonte Gaja i u edukaciju zaposlenika u cilju boljeg praćenja telemetrijskih vrijednosti. Također, Društvo navodi da su izvršena dodatna investicijska ulaganja u dijelove vodovodne mreže na kojima se događaju češća puknuća te da je u sklopu projekta aglomeracije Labin-Raša-Rabac predviđena zamjena 27 km vodovodnih cijevi i spojni cjevovod Fonte Gaja-vodosprema Brdo. Nadalje, Društvo navodi da su prijašnjih godina postignuti rezultati koji Društvo prema kriteriju upravljanja gubicima vode svrstavaju u najvišu kategoriju vodovoda te da je gubitak vode u 2020. neznatan u odnosu na početak 1994., od kada je kontinuiranim ulaganjem gubitak vode smanjen za 49,0 %. Također, Društvo navodi da je prema Strategiji upravljanja vodama od 2008. do 2038., u dva petnaestogodišnja ciklusa, glavni zadatak smanjiti gubitak na prihvatljive vrijednosti od 15,0 % do 20,0 %.

Društvo u Očitovanju navodi da se ne slaže s uvjetnim mišljenjem o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima uz obrazloženje da kontinuirano poduzima aktivnosti za smanjenje gubitka vode i ulaže značajna sredstva u razvoj i poboljšanje vodne infrastrukture te smatra da se ne radi o propustima u dijelu kršenja zakonskih odredbi.

- 3.3. Cilj dane preporuke Društvu je da i nadalje poduzima aktivne mjere za smanjenje gubitka vode na prihvatljivu razinu, što bi pridonijelo stvaranju očekivanog rezultata, a to je ostvarivanje uvjeta za kvalitetno praćenje i gospodarenje te racionalni i tehnički razvoj vodoopskrbe područja obuhvata distributivnog vodoopskrbnog sustava Društva. Uvažavajući sve napore i aktivnosti Društva koje poduzima za smanjenje gubitaka vode te s obzirom na odredbe Strategije upravljanja vodama prema kojima je potrebno smanjiti gubitke vode iz javnih vodoopskrbnih sustava na prihvatljive vrijednosti od 15,0 % do 20,0 %, kao i da Europska unija prihvatljivim smatra od 15,0 % do 18,0 %, Državni ured za reviziju ostaje kod izraženog uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja koje je dano u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

4. Javna nabava

- 4.1. Društvo je sektorski naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi. Nepravilnosti i propusti odnose se na plan nabave, unutarnji akt o jednostavnoj nabavi te provedbu postupaka nabave.

– Plan nabave

Društvo je u prosincu 2019. donijelo Plan nabave za 2020. U 2020. nije bilo izmjena Plana nabave. Plan nabave nije objavljen na mrežnim stranicama Društva ni u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Planom nabave za 2020. planirana je nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 57.110.400,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Društvo kao sektorski naručitelj nema obvezu objaviti plan nabave i sve njegove promjene u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Prema ostvarenju Plana nabave koncem 2020., provedeni su postupci nabave roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti od 20.536.300,00 kn, što čini 36,0 % ukupne procijenjene vrijednosti iz Plana nabave za 2020.

Prema obrazloženju Društva, Plan nabave za 2020. manje je ostvaren zbog smanjenja prihoda od prodaje vode, krize izazvane pandemijom COVID-19, mjera štednje te nedostatka sredstava za veće investicije. Odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi, između ostalog, propisano je da je naručitelj obavezan donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu te ga ažurirati prema potrebi.

Prema odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama, propisano je da su tijela javne vlasti obvezna na mrežnim stranicama objaviti godišnje planove, programe, strategije, upute, izvješća o radu, financijske izvještaje i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada, kao i informacije o izvršavanju ugovora. Tijela javne vlasti su i pravne osobe čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i trgovačka društva u kojima Republika Hrvatska ili jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju većinsko vlasništvo. Objava plana nabave osigurala bi upoznavanje javnosti s planom nabave Društva i mogućnost da se više gospodarskih subjekata pravodobno pripremi za dostavljanje ponude na javni poziv za nadmetanje. Veći broj ponuda mogao bi pridonijeti postizanju povoljnijih cijena predmeta nabave.

Državni ured za reviziju nalaže tijekom godine ažurirati plan nabave donošenjem izmjena plana nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Nadalje, preporučuje objaviti plan nabave i izmjene plana nabave u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske kako bi se javnost upoznala s planom nabave Društva te kako bi se omogućilo većem broju gospodarskih subjekata pravodobna priprema za dostavljanje ponude na javni poziv za nadmetanje.

– Unutarnji akt o jednostavnoj nabavi

Društvo je u studenome 2019. donijelo i na mrežnim stranicama objavilo Odluku o postupku nabave robe, usluga, provedbe projektnih natječaja i radova za koje se ne provodi postupak javne nabave. Prema navedenoj Odluci, nabava roba, radova i usluga te provedba projektnih natječaja procijenjene vrijednosti od 3.000,00 kn, a manje od 20.000,00 kn provodi se izdavanjem narudžbenice. Nabava roba, radova i usluga te provedba projektnih natječaja procijenjene vrijednosti od 20.000,00 kn, a manje od 70.000,00 kn provodi se na način da rukovoditelji službi, uz prethodnu suglasnost direktora, upute zahtjev i prikupe jednu ponudu od gospodarskog subjekta. Po dobivanju prihvatljive ponude pristupa se sklapanju ugovora o nabavi. Postupak nabave procijenjene vrijednosti od 70.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn (za robe i usluge te provedbu projektnih natječaja) odnosno manje od 500.000,00 kn (za radove) provodi se prikupljanjem u pravilu najmanje tri ponude gospodarskih subjekata. Prag od 70.000,00 kn do kojeg se nabava roba, radova i usluga nabavlja izravnim ugovaranjem previsoko je postavljen. Pri izradi Odluke o postupku nabave robe, usluga, provedbe projektnih natječaja i radova za koje se ne provodi postupak javne nabave nisu uzeta u obzir pojedina temeljna načela javne nabave, odnosno načelo transparentnosti i načelo jednakog tretmana svih gospodarskih subjekata (omogućiti svim potencijalnim ponuditeljima sudjelovanje u postupcima nabave pod jednakim uvjetima). Prema odredbi članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj općim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije.

Načela javne nabave propisana odredbama članka 4. navedenog Zakona su načelo slobode kretanja robe, slobode poslovnog nastana i slobode pružanja usluga te načela koja iz toga proizlaze, kao što su načelo transparentnosti, jednakog tretmana, tržišnog natjecanja, zabrane diskriminacije, uzajamnog priznavanja i razmjernosti. Naručitelj je obavezan primjenjivati odredbe Zakona na način koji omogućava učinkovitu javnu nabavu te ekonomično i svrhovito trošenje javnih sredstava.

Odredbama Odluke o postupku nabave robe, usluga, provedbe projektnih natječaja i radova za koje se ne provodi postupak javne nabave nije utvrđena obveza objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama Društva, zbog čega ponudu u postupcima jednostavne nabave ne mogu dostaviti svi zainteresirani subjekti, nego samo odabrani gospodarski subjekti.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktima promicati potpunu i otvorenu konkurentnost svih postupaka nabave. Preporučuje preispitati pragove vrijednosti jednostavne nabave utvrđene u Odluci o postupku nabave robe, usluga, provedbe projektnih natječaja i radova za koje se ne provodi postupak javne nabave i utvrditi manju vrijednost nabave robe, radova i usluga koje se mogu nabaviti izravnim ugovaranjem, odnosno na temelju pribavljene ponude od jednog gospodarskog subjekta.

– Provedba postupaka nabave

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020., otvorenim postupcima nabave nabavljeni su roba i usluge u vrijednosti od 13.456.464,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Vrijednost nabavljenih roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) iznosi 6.470.555,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a odnosi se na usluge u vrijednosti od 1.886.403,00 kn, robe u vrijednosti od 1.885.770,00 kn i radove u vrijednosti od 2.698.382,00 kn. Društvo vodi Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji je objavljen u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Revizijom su obuhvaćena četiri postupka javne nabave male vrijednosti roba, radova i usluga, provedenih u 2020. i prijašnjih godina, procijenjene vrijednosti od 16.200.000,00 kn. Odnose se na izgradnju vodoopskrbnog cjevovoda na području visoke zone Grada Labina i izgradnju crpnih stanica ugovorene vrijednosti od 10.425.118,00 kn, izradu konceptijskog rješenja vodoopskrbnog sustava Labina s uspostavom GIS tehničko informacijskog sustava, matematičkog modela sadašnjeg i budućeg stanja te predstudijom izvodljivosti ugovorene vrijednosti od 1.747.964,00 kn, poštanske usluge ugovorene vrijednosti od 1.171.335,00 kn i nabavu kamiona ugovorene vrijednosti od 331.500,00 kn. Od pregledanih postupaka nabave, na temelju kriterija ekonomski najpovoljnije ponude zaključen je jedan ugovor i dva okvirna sporazuma, a na temelju kriterija najniže cijene jedan okvirni sporazum za nabavu usluga.

Revizijom je obuhvaćeno 27 postupaka jednostavne nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Procijenjena vrijednost revizijom obuhvaćenih postupaka jednostavne nabave iznosi 4.487.400,00 kn. Za nabavu roba, radova i usluga te provedbu projektnih natječaja procijenjene vrijednosti od 20.000,00 kn, a manje od 70.000,00 kn pozivi na dostavu ponuda upućeni su jednom gospodarskom subjektu.

Za nabave procijenjene vrijednosti od 70.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn (za robe i usluge te provedbu projektnih natječaja) odnosno manje od 500.000,00 kn (za radove) pozivi na dostavu ponuda upućeni su na adrese tri gospodarska subjekta. U šest postupaka ugovorene vrijednosti od 2.213.867,00 kn rok za dostavu ponuda bio je pet dana. U jednom postupku ugovorene vrijednosti od 195.000,00 kn rok za dostavu ponude bio je šest dana, dok je u 20 postupaka ugovorene vrijednosti od 1.893.933,00 kn rok za dostavu ponuda bio osam dana. Sastavljeni su zapisnici o pregledu i ocjeni ponuda, donesene su odluke o izboru najpovoljnije ponude te su dostavljeni ponuditeljima. S odabranim ponuditeljima zaključeni su ugovori. Društvo prati ostvarenje ugovora putem aplikacije u kojoj se ulazni računi povezuju s pripadajućim ugovorom.

Pri izboru najpovoljnije ponude korišteno je mjerilo najniže cijene. Utvrđivanjem optimalnih kombinacija različitih mjerila za izbor najpovoljnije ponude osiguralo bi se ispunjenje zahtjeva za nabavu prema načelu postizanja najbolje vrijednosti za novac. Ovo načelo znači optimalnu kombinaciju očekivanih troškova životnog ciklusa i kvalitete koja će zadovoljiti zahtjeve korisnika. Skreće se pozornost da je od lipnja 2020. putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske omogućeno objavljivanje i jednostavnih nabava, koje se nalaze na izdvojenom popisu objava.

Državni ured za reviziju preporučuje i u postupcima jednostavne nabave pozive na dostavu ponuda objaviti u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

- 4.2. *Društvo je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju za objavu plana nabave i izmjena plana nabave u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske uz obrazloženje da, prema odredbama Zakona o javnoj nabavi, kao sektorski naručitelj ima obvezu izrade i usvajanja plana nabave, ali nema obvezu objave. Bez obzira na zakonsku obvezu, plan nabave i sve kasnije izmjene za 2021. objavljene su na mrežnim stranicama Društva kako bi se povećala transparentnost prema široj javnosti odnosno svim zainteresiranim subjektima. Nadalje, Društvo navodi da je unutarnji akt o jednostavnoj nabavi sastavljen u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, uzimajući u obzir temeljna načela javne nabave, kao i gospodarsku i tržišnu situaciju te je objavljen na mrežnim stranicama Društva. S obzirom na proces objedinjavanja s društvom Vodovod Pula d.o.o., Pula, postupak provođenja jednostavne nabave utvrdit će se novim aktom.*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Društva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2020. provjereno je je li Društvo postupilo prema nalogu danom u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navodi se nalog iz prošle revizije i njegov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Prihodi	2007.	Poduzimanje mjera za istraživanje uzroka gubitaka vode i smanjivanje gubitaka na prihvatljivu razinu kako bi se smanjili i troškovi opskrbe vodom.	-	u postupku provedbe

*Društvo nije bilo obvezno dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2007.

Obrazloženje danog naloga koji je u postupku provedbe daje se u nastavku.

- U vezi s nalogom za istraživanje uzroka gubitaka vode i smanjivanje gubitaka na prihvatljivu razinu, Društvo ima instalirano daljinsko očitavanje kontrolnih vodomjera zbog bolje kontrole sustava, bržeg lociranja kvara i curenja u sustavu, a u 2020. pokrenut je Projekt izrade konceptijskog rješenja vodoopskrbnog sustava s uspostavom GIS tehničko informacijskog sustava, matematičkog modela sadašnjeg i budućeg stanja i predstudijom izvodljivosti.

Društvo je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju, koji je u postupku provedbe.

1.2. *Društvo se nije očitovalo na status naloga i preporuka.*

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

Nenad Boršić predsjednik od 22. studenoga 2017. do 15. studenoga 2020.

Silvano Vlačić predsjednik od 11. prosinca 2020.

Ivica Peričić zamjenik predsjednika od 15. studenoga 2016. do 15. studenoga 2020.

Ivan Vozila član od 15. studenoga 2017. do 15. studenoga 2020., zamjenik predsjednika od 11. prosinca 2020.

Valter Fonović član od 15. prosinca 2016. do 15. studenoga 2020., član od 11. prosinca 2020.

Danijel Fonović član od 15. studenoga 2016. do 21. kolovoza 2020.

Mario Brezac član od 28. kolovoza 2020.

Bruna Vlašić Jakovčić član od 11. prosinca 2020.

2. Uprava:

Dino Škopac direktor od 18. listopada 2004. do 31. kolovoza 2020.

Alen Golja direktor od 1. rujna 2020.